

Sau vụ Bắc Triều Tiên nã pháo vào mũi t hòn đảo của Hàn Quốc hôm thứ ba vừa qua, có nên nối lại đàm phán với Bình Nhưỡng, hiện đang rơi t c n vi n tr kinh tế hay không ?

Hay là cứ tình làm gì m nh m c đ nghiêm trọng của v vi c ? Ng c l i, n u t l p tr ng c ng r n thì không lo i tr nguy c xung đ t quân s leo thang trên bán đảo Triều Tiên. Nhi u câu h i không đ tr l i đ c đ t ra cho Hoa Kỳ lúc này.

Ngoại trưởng Hàn Quốc và đ c s M Bosworth t i Seoul ngày 22/11/2010, tr c hôm n ra v Bắc Triều Tiên nã pháo vào hòn đảo của Hàn Quốc

Chính quy n Obama s đ i phó ra sao v i cu c kh ng ho ng Bắc Triều Tiên ? Rõ ràng là cách tiếp c n v n đ c a chính quy n Hoa Kỳ qua gi i pháp ngo i giao không mang l i hi u qu . Thứ nh ng, theo gi i phân tích M , cũng không có nhi u l a ch n khác. Nhà ngo i giao M Victor Cha, làm vi c t i Nhà Tr ng trong th i gian t 2004 đ n 2007 nh n đ nh m t cách m a mai r ng trong h s Bắc Triều Tiên thì Washington ch có th l a ch n gi a ba kh năng : x u, r t x u và t i t nh t.

Qu th c là có nhi u câu h i đ c đ t ra sau v Bắc Triều Tiên nã pháo vào mũi t hòn đảo của Hàn Quốc hôm thứ ba vừa qua : Có nên nối l i đàm phán với Bình Nhưỡng, hiện đang rơi t c n vi n tr kinh tế hay không ? N u làm nh v y thì không khác nào là m t món quà t ng th ng cho Bắc Triều Tiên sau m i hành đ ng khiêu khích của chính quy n n c này. Hay là cứ tình làm gì m nh m c đ nghiêm trọng của v vi c ? Có th Bắc Triều Tiên s coi đây nh m t s chùn b c và s l n t i, l i tiếp t c khiêu khích.

Ng c l i, n u t l p tr ng c ng r n thì không lo i tr nguy c xung đ t quân s leo thang trên bán đảo Triều Tiên. Đ i di n c a Nhà Tr ng cho AFP bi t là ngày hôm qua, 24/11, t ng th ng Barack Obama đã đ c thông báo nhi u l n v di n bi n tình hình quan h gi a Bắc Triều Tiên và Hàn Quốc và chính quy n M theo dõi h s này 24 gi trên 24.

Trong quá trình v n đ ng tranh c t ng th ng tr c đây, khác h n v i đ i th c a đ ng C ng

hòa, thế nhưng nghị sĩ John McCain, ông Obama đã tuyên bố muốn tiếp tục chính sách ngoại giao cởi mở đối với Bình Nhưỡng. Thế nhưng cho thấy là chỉ vài tháng sau khi nhậm chức tổng thống, ông Obama đã bước phá vỡ thay đổi thái độ khi Bắc Triều Tiên tiến hành một vụ thử nghiệm hạt nhân và tiếp tục quay trở lại bàn đàm phán sáu bên với hạt nhân. Từ đó đến nay, Washington không chấp nhận đối thoại trực tiếp song phương mà chỉ thông qua nói chuyện với Bình Nhưỡng trong khuôn khổ vòng đàm phán đa phương sáu bên.

Vấn theo nhà ngoại giao Victor Cha, thì tất cả các chính quyền Mỹ đều rơi vào tình thế lưỡng nan khi đối mặt với hai sự Bắc Triều Tiên và trong hoàn cảnh hiện nay, giới pháp đình tiếp tục nhốt là nòng cốt của cuộc đàm phán lưỡng.

Thế nhưng, trên nhật báo Wall Street, các ông Michael Green và William Tobey, làm việc trong chính quyền Mỹ dưới thời tổng thống George Bush, lại cho rằng việc quay lại đàm phán là một « sai lầm to lớn ». Trong một bài viết phê phán sự thất bại trong chính sách của Mỹ đối với Bình Nhưỡng kể từ những năm 90 đến nay, hai nhà ngoại giao này nhận mạnh đến chính sách ngăn chặn, phòng thủ và gây áp lực trong quan hệ Bắc Triều Tiên.

Về phần mình, ông Christopher Hill, nguyên là đặc phái viên Hoa Kỳ, phụ trách vấn đề phi hạt nhân hóa Bắc Triều Tiên, từ năm 2005 đến 2009 nói rằng là chưa bao giờ có được những gì pháp đình trong hai sự Bắc Triều Tiên. Nhà ngoại giao kể câu này phải đến với việc đàm phán trực tiếp với Bình Nhưỡng vì điều này có thể làm cho Hàn Quốc bớt lép vế và có lợi cho Trung Quốc.

Giới thích thái độ thận trọng của Trung Quốc trong hai sự này, ông Hill cho rằng nguyên nhân chính là có tranh cãi trong nội bộ ban lãnh đạo Bắc Kinh, giữa một bên là phe, tiếp tục đến nay, vấn đề ngoại giao vô điều kiện Bắc Triều Tiên và bên kia là các nhóm tiếp thái độ lo ngại về những diễn biến trong chính quyền Bình Nhưỡng. Trong bối cảnh đó, giới pháp đình càng gây áp lực đối với Trung Quốc thì càng tốt. Bộ Ngoại giao Mỹ đã đi theo hướng này và kêu gọi Trung Quốc có thái độ « rõ ràng như các nước phương Tây » và « sẵn sàng như những quốc gia mình» để làm dịu cuộc khủng hoảng.

Câu đố của Mỹ không đơn giản, trong một trường hợp hợp, ưu tiên hàng đầu của Hoa Kỳ là phải chấp nhận tiếp tục luôn luôn ngoại giao, đồng bên cạnh Hàn Quốc, « không nên tạo cảm giác là chúng ta hành động dựa trên mối quan hệ thi thoảng » và « cũng không nên tạo cảm giác là chúng ta không biết đến mối liên hệ của các bên với một cuộc xung đột ».